

TÜRKİYE'NİN AKDENİZ BİRLİĞİNDEKİ ROLÜNÜN GIDA ÜRÜNLERİ AÇISINDAN ANALİZİ

Tufan BAL¹

Ali BERK²

Özet

1995 Kasım ayından beri, Avrupa Birliğinin Akdeniz bölgesi politikası Barcelona'da yapılan Avrupa-Akdeniz ülkeleri bakanlar toplantısından sonra yeni bir biçim almıştır. Avrupa Birliği, Akdeniz havzasındaki 12 ortağını (Cezayir, Filistin Yönetimi, Kıbrıs, Mısır, İsrail, Ürdün, Libya, Malta, Fas, Suriye, Tunus ve Türkiye) birlik anlaşması yapmaya çağırmıştır. Bu ekonomik anlaşma, politik bir amaç perspektifinde imzalanmıştır. Ortaklık 2010 yılı itibariyle Avrupa-Akdeniz serbest ticaret alanı oluşturmayı düşünmektedir. Akdeniz havzasında 1965 yılında 259 milyon olan bölge nüfusu 2005'de yaklaşık olarak 454 milyona yükselmiştir. Nüfustaki bu hızlı artışın başlıca nedeni, Akdeniz bölgesinin güney kısmındaki nüfus artışından kaynaklandığı gibi bölgedeki hızlı şehirleşme sürecinin de payı olduğu söylenebilir.

Elde edilen veriler ışığında, bu bölgede tarım ürünleri açısından güçlü bir rekabet olsa da ülkemizin bu bölgedeki ülkeler arasında gıda üretim bakımından önemli bir yere sahip olduğu tespit edilmiştir. Bu çalışma ile Türkiye'nin başlıca gıda ürünleri üretiminin Akdeniz Birliği içerisindeki payı ortaya konmuş ve rakip ülkelerle arasındaki ilişkiler ikincil verilerle analiz edilmiştir. Ayrıca ülkemizin tarımsal ticarete, güneydeki Akdeniz ülkeleri arasında önemli bir yere sahip olduğu ortaya çıkmıştır. Bu çalışma Avrupa Birliği sürecinde Türkiye'ye alternatif olarak gösterilen Akdeniz Birliği projesinin gıda üretimi açısından ne gibi avantajlar ve dezavantajlar içerdiğinin ortaya konması açısından önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Barcelona Süreci, Akdeniz Birliği, Gıda Üretimi

¹ Süleyman Demirel Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü, 32260-Isparta

Tel: 0246 2114616 Fax: 0246 2371693 email: baltufan@yahoo.com

² Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Strateji Geliştirme Başkanlığı Tarım Politikaları Daire Başkanlığı- Ankara

Tel: (0 312) 287 33 60/2267 email: ali.berk@tarim.gov.tr